

Normenkader 2023 gemeente Leeuwarden

Het normenkader is onderdeel van de afspraken over rechtmatigheid tussen gemeenteraad en college. Het kader, beperkt tot de wettelijk verplichte onderdelen, wordt elk jaar door de gemeenteraad vastgesteld (artikel 10 lid 2 [Financiële verordening](#)). In het overzicht is de uitkomst opgenomen van de inventarisatie van de voor de rechtmatigheidsverantwoording 2023 van gemeente Leeuwarden relevante wet- en regelgeving, zowel extern (Europees, nationaal, provinciaal) als intern (gemeenteraad).

Vooruitlopend op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023 was in 2022 al gestart met een andere werkwijze voor het actualiseren van het normenkader en is ook gekeken naar de vereiste inhoud:

- De werkwijze is nu dat de hoofdtaak van het actualiseren bij de gemeentelijke juristen ligt, en niet langer bij de interne auditfunctie. We willen dat de auditfunctie vanuit een onafhankelijke positie de rechtmatigheid kan controleren namens het college. Het opstellen van het normenkader past daar niet bij. Met de nu gekozen werkwijze van het actualiseren door hoofdzakelijk de gemeentelijke juristen is deze taak neergelegd bij de professionals waar de benodigde kennis aanwezig is om deze lijst op voldoende kwaliteitsniveau op te stellen, en zullen alle belangrijke zaken erin moeten staan.
- Waar het gaat om de vereiste inhoud, is er voor gekozen het normenkader te beperken tot alleen zaken die financiële rechtmatigheid betreffen. Meer uitleg bij deze keuze is opgenomen op de volgende pagina.

Waar het de actualisatie van het kader betreft, is het belangrijk de inherente beperkingen te erkennen en te benoemen die gepaard gaan met het opstellen van de lijst. Het is vrijwel onmogelijk om de lijst 100% juist en volledig te maken, ook niet als daar veel extra inspanningen voor zouden worden gedaan. Zie voor meer toelichting onderstaand kader.

Bij de (vereiste) juistheid en volledigheid van de lijst is een aantal kanttekeningen te maken:

- wet- en regelgeving verandert continu, waardoor het lastig is gebleken het normenkader volledig en juist op te stellen;
- het bijwerken van de lijst is erg bewerkelijk omdat informatie uit allerlei bronnen moet komen en beoordeeld moet worden op relevantie;
- de lijst betreft altijd een momentopname, waarbij de mogelijkheid volledig te zijn, afhankelijk is van het moment in het jaar van opstellen;
- het al dan niet opnemen van wet- en regelgeving in de lijst verandert niets aan de geldigheid daarvan.

Uitleg bij normenkader 2023

Wat is het normenkader?	Het normenkader is een door de raad (tot 2022 bij Leeuwarden: college) vast te stellen set aan regelgeving waaraan in het kader van de rechtmatigheid moet worden voldaan. Daarbij gaat het zowel om Europese regelgeving, wettelijke bepalingen als eigen regelgeving, zoals verordeningen vastgesteld door de raad. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving.
Wat zijn de wettelijk verplichte onderdelen?	Voor het normenkader zijn bij de wettelijke bepalingen alleen de <u>financiële beheershandelingen</u> van belang, zoals Europese aanbestedingsrichtlijnen, en niet de wettelijke bepalingen rond bijvoorbeeld naleving van privacyregels. Uiteraard moet de gemeente deze regels ook naleven, maar bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording spelen deze geen rol. Voor verordeningen geldt dat alle gemeentelijke verordeningen voor zover deze bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen onderdeel uitmaken van het normenkader. Ook andere besluiten van de raad met een kaderstellend karakter en die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen, zijn een verplicht onderdeel van het normenkader (begroting, raadsbesluiten over investeringsvoorstellen, beleidsnota's). Collegebesluiten zijn alleen verplicht in het normenkader als verantwoording daarover verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.
Welke reikwijdte kiezen wij voor de actualisatie?	De organisatie houdt een lijst met relevante wet- en regelgeving bij. Voor de periodieke actualisatie hiervan door de gemeentelijke juristen willen we steeds alle wet- en regelgeving intern en extern in beeld krijgen, waar sprake is van financiële beheershandelingen. Dus ook de (onder)mandaten, subsidieregelingen, beleidsregels, richtlijnen e.d. die door college, gemeentesecretaris of een gemandateerde ambtenaar zijn vastgesteld. Dit omdat deze groep als geheel relevant is voor de rechtmatigheidscontrole. Deze (totaal)lijst is dus uitgebreider dan het Normenkader, waar alleen de wettelijk verplichte onderdelen in opgenomen worden (zoals hierboven toegelicht).
Wat zijn financiële beheershandelingen?	Handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen die als baten en lasten en/of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord.
Overige toelichtingen	• Wet- en regelgeving die niet meer van toepassing is in het boekjaar laten we in principe weg uit het normenkader, ongeacht of er nog daaraan gerelateerde transacties in de jaarrekening verantwoord worden (bv. afrekeningen, nagekomen betalingen, etc.). • In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zal ook de frequentie waarmee het normenkader op- en vastgesteld wordt opnieuw worden beoordeeld.

Normenkader 2023

In het algemeen is de gemeente gebonden aan een formeel staatsrechtelijk juridisch kader, dat begint met de Grondwet. Daarnaast zijn Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht (t.a.v. de bestuursorganen) en Burgerlijk Wetboek (t.a.v. de rechtspersoon) bij alle gemeentelijke handelingen (al dan niet in combinatie) van toepassing. Deze wetten komen daarom niet voor in het overzicht, maar maken wel deel uit van het normenkader.

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
Belastingen	Belastingen	Intern	Raad	Afvalstoffenverordening gemeente Leeuwarden 2023	nieuw
		Extern	nvt (extern)	Legesverordening Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening afvalstoffenheffing Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening begraafrechten Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening havengelden pleziervaart en beroepsvaart Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening hondenbelasting Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening onroerendezaakbelastingen Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening parkeerbelastingen Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening precariobelasting Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening rioolheffingen Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening Veergelden pont de Burd Leeuwarden 2023	nieuw
				Wet waardering onroerende zaken	
Concern	Financieel beheer	Extern	nvt (extern)	Europese staatssteunregels	
				Wet terugvordering staatssteun	
Fysiek	<geen VIC-proces>	Extern	nvt (extern)	Regeling reductie energiegebruik woningen	
				Regeling specifieke uitkering Circulaire Ambachtscentra	nieuw
				Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	
				Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	nieuw
				Regeling specifieke uitkering reductie energiegebruik	
				Regeling specifieke uitkering zwembaden en ijsbanen COVID-19	nieuw
				Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	nieuw
				Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	
				Regeling verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten voor de derde ronde proeftuinen van het programma aardgasvrije wijken	
				Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	
				Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	
				Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	
	Begraafrechten	Intern	Raad	Verordening gemeentelijke begraafplaatsen Leeuwarden 2018	
	Belastingen	Intern	Raad	Afvalstoffenverordening gemeente Leeuwarden 2014	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
		Extern	nvt (extern)	Wijzigingswet Gemeentewet, enz. (beperken heffingsbevoegdheid precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut)	
	Bouwleges	Extern	nvt (extern)	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	
	Grondexploitatie	Intern	Raad	Bouwverordening gemeente Leeuwarden	
				Nota grondbeleid 2020	
		Extern	nvt (extern)	Besluit ruimtelijke ordening	
				Wet ruimtelijke ordening	
	Huren en pachten	Intern	Raad	Algemene Erfpachtsbepalingen Leeuwarden 1965	
				Algemene Erfpachtsbepalingen Leeuwarden 1982	
				Erfgoedverordening gemeente Leeuwarden	
				Erfpachtsbepalingen 1917	
	Overige opbrengsten	Extern	nvt (extern)	Besluit BDU Verkeer en Vervoer	
				Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	
				Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	
				Wet BDU Verkeer en Vervoer	
	Parkeren	Intern	Raad	Kostenbesluit naheffingsaanslag parkeerbelastingen Leeuwarden 2014	
				Parkeerverordening Leeuwarden 2018	
				Tarievenbesluit parkeergarages Leeuwarden 2018	
	Treasury	Intern	Raad	Verordening Verzilverlening gemeente Leeuwarden	
	Vorzieningen	Intern	Raad	Gemeentelijk Rioleringsplan Leeuwarden 2019-2022	
				Kadernota beheer en onderhoud kapitaalgoederen	nieuw
				Nota reserves en voorzieningen gemeente Leeuwarden 2023	nieuw
				Programma Water en Riolering 2023 - 2027	nieuw
	MVA/Investeringsen/ projecten	Intern	Raad	Notitie Vastgoed 2020	
				Percentageverordening kunst in de openbare ruimte gemeente Leeuwarden 2014	
		Extern	nvt (extern)	Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	
				Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes 2020–2022	
Publieke Dienstverlening	Secretarieleges	Extern	nvt (extern)	Reglement rijbewijzen	
				Wet rechten burgerlijke stand	
Sociaal	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening Sociaal Medische Indicatie Kinderopvang 2023 gemeente Leeuwarden	nieuw
				Verordening vestigen uitsluitend recht collectieve zorgverzekering minima Leeuwarden 2022 en 2023	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
		Extern	nvt (extern)	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Leeuwarden 2018	nieuw
				Regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	nieuw
				Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	
				Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen	
				Regeling specifieke uitkering kwijtschelding schulden SZW in verband met de hersteloperatie toeslagen	
				Regeling specifieke uitkering onderwijsroute	
				Regeling specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp 2020	nieuw
				Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp	nieuw
				Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	nieuw
				Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	nieuw
				Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	
				Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	nieuw
				Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	
				Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken	
				Subsidieregeling Jongerencultuur 2023-2024	nieuw
	BBZ/IOAZ/Tozo	Extern	nvt (extern)	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	
				Besluit SUWI	
				Regeling SUWI	
				Regeling vaststelling grondslagen IOAZ	
				Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	
				Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving	
				Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	
				Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	
	Individuele inkomensvoorziening	Intern	Raad	Wijzigingsverordening verordening individuele inkomensvoorziening gemeente Leeuwarden 2015-2 (eerste wijziging)	
	Leerlingenvervoer	Intern	Raad	Verordening leerlingenvervoer gemeente Leeuwarden 2014	
				Verordening leerlingenvervoer gemeente Leeuwarden 2018	nieuw
	Overige opbrengsten	Extern	nvt (extern)	Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2013	
				Regeling specifieke uitkering stimulering sport	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
	Overige regelingen SD	Extern	nvt (extern)	Regeling Sportakkoord 2020–2022	
				Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening	
				Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	
				Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	
				Regeling heroïnebehandeling	
				Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024	
				Wet educatie en beroepsonderwijs	
	PW/IOAW	Intern	Raad	Participatieverordening gemeente Leeuwarden 2015	
				Participatieverordening gemeente Leeuwarden 2023	nieuw
				Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
				Verordening Toezicht en Handhaving Kwaliteit Wmo en Participatie 2021 gemeente Leeuwarden	
				Verordening vestigen uitsluitend recht voorziening Beschut Werk Participatiewet 2020	
		Extern	nvt (extern)	Besluit Participatiewet	
				Besluit SUWI	
				Besluit taaltoets participatiewet	
				Participatiewet	
				Regeling loonkostensubsidie Participatiewet 2021	
				Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ	
				Regeling SUWI	
				Regeling vermogenswaardering Ioaz	
				Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	
				Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	
	PW/IOAW + IOAZ	Intern	Raad	Handhavingsverordening participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
				Maatregelenverordening participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
	Subsidieverstreking	Intern	Raad	Algemene Subsidieverordening gemeente Leeuwarden 2018	
	Wmo / Jeugd	Intern	Raad	Verordening Jeugdhulp 2022 gemeente Leeuwarden	
				Verordening Sociaal Medische Indicatie 2018 gemeente Leeuwarden	
				Verordening Toezicht en Handhaving Kwaliteit Wmo en Participatie 2021 gemeente Leeuwarden	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
		Extern	nvt (extern)	Verordening Wmo 2022 gemeente Leeuwarden	
				Jeugdwet	
				Uitvoeringsbesluit Wmo 2015	
				Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	
	WSW	Extern	nvt (extern)	Besluit uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	
				Wet sociale werkvoorziening	
	MVA/Investeringen/ projecten	Extern	nvt (extern)	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	
SSC	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening Presentiegelden Verkiezingen	nieuw
		Extern	nvt (extern)	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	
				Regeling specifieke uitkering controle naleving coronatoegangsbewijzen 2022	
				Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	
				Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	
	Aanbestedingen	Extern	nvt (extern)	Tijdelijk besluit specifieke uitkering verbetering digitale dienstverlening	
				Aanbestedingswet	
				Europese aanbestedingsrichtlijnen	
				Financieel beheer	Intern
				Nota reserves en voorzieningen gemeente Leeuwarden 2020	
	Personeel	Extern	nvt (extern)	Besluit begroting en verantwoording	
				Intern	Raad
				Verordening rechtspositie raadsleden 2020	
		Extern	nvt (extern)	Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers	nieuw
				Ambtenarenwet 2017	
				Beleidsregels WNT 2023	nieuw
				Burgerlijk Wetboek boek 7 arbeidsovereenkomsten	
				CAO Gemeenten	
				CAO WSW	
				Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers	
				Regeling Controleprotocol WNT 2021	
				Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers	
				Sociale verzekeringswetten	
				Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017	
				Wet normering bezoldiging topfunctionaris	
	Rijksbelastingen			Extern	nvt (extern)
		Wet op de omzetbelasting			
		Wet op het BTW-compensatiefonds			

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
Veiligheid	<geen VIC-proces>	Extern	nvt (extern)	Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit	nieuw